

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Παιδαγωγικό φύλλο

Εισαγωγή στον προβληματισμό σχετικά με την ηθική

Κορμός/ Ε: «Εκπαιδεύω ή Αξιολογώ

Επικοινωνία: Catherine Hochstenbach

Σχολείο : BE Collège Saint-Guibert de Gembloux.

www.collegedegembloux.be

Γενικός ορισμός:

- ότι κάθε μαθητής μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι μπροστά στο άγνωστο,στη διαφορετικότητα, ο καθένας έχει τους δικούς του τρόπους αντίδρασης και οι οποίοι διέπονται από την "εσωτερική" κλίμακα αξίας του,
- ότι κάθε μαθητής μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι δεν υπάρχουν μόνο προσωπικές κλίμακες αξιών, ότι υπάρχουν συλλογικά αξίες, ηθικοί κανόνες της κοινωνίας, αλλά και κανόνες που πρέπει να γίνονται σεβαστοί σε κάθε επαγγελματικό τομέα, για παράδειγμα,
- να αυξηθεί η ενσυναίσθηση, ο σεβασμός προς τον άλλο μέσω μιας καλύτερης κατανόησης του τι είναι, του άλλου.
Οι στόχοι αυτού του μαθήματος είναι:
- ότι κάθε μαθητής, ειδικά σε τμήματα όπου ο αφηρημένος προβληματισμός είναι μερικές φορές λιγότερο προσβάσιμος, μπορεί να ταιριάζει στην αρχή της κατανόησης του τι είναι η ηθική,
- ότι κάθε μαθητής μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι απέναντι στο άγνωστο, αντίθετα, ο καθένας έχει τους δικούς του τρόπους αντίδρασης και οι οποίοι διέπονται από την "εσωτερική" κλίμακα της αξίας του,
- ότι κάθε μαθητής μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι δεν είναι μόνο οι κλίμακες προσωπικών αξιών μας, ότι υπάρχουν συλλογικά αξίες, ηθικοί κανόνες της κοινωνίας, αλλά και κανόνες που πρέπει να γίνονται σεβαστοί σε κάθε επαγγελματικό τομέα για παράδειγμα,
- να αυξήσει την ενσυναίσθηση, το σεβασμό του Άλλου χάρη σε μια καλύτερη κατανόηση του τι είναι, αυτό το άλλο.

Αρχές και θεωρητικά θεμέλια που στηρίζουν τη θεωρία

Χρήση/ πεδίο εφαρμογής :

➤ Για ποιον;

- Για μαθητές 16-17 ετών σε ένα τμήμα τεχνικών « εκπαιδευτικός υπάλληλος »
- Για μαθητές 16-17 ετών σε ένα επαγγελματικό τμήμα « οικογενειακή βοήθεια »
- Για όλους, ειδικότερα για νέους που πρόκειται να εργαστούν στον κοινωνικό τομέα. Αυτή η μαθησιακή ενότητα μπορεί να διαμορφωθεί, να προσαρμοστεί και σε άλλο κοινό, σε μια ομάδα δέκα περίπου μαθητών (για να επιτρέψει συζητήσεις, την έκφραση του καθενός) με τους οποίους μπορεί να προσεγγιστεί το ζήτημα της ηθικής (προσωπικής, επαγγελματικής>δεοντολογία), το ζήτημα της στάση καθενός απέναντι στην διαφορετικότητα, απέναντι στο άγνωστο, απέναντι στα γεγονότα.

➤ Γιατί;

- Για να διεγερθεί ένας προβληματισμός σχετικά με την προέλευση των αντιδράσεών μας, να μάθουμε να ρίχνουμε μια κριτική ματιά στις συμπεριφορές μας, να μπορούμε να αλλάξουμε αυτές τις συμπεριφορές και να προσπαθήσουμε να αναπτύξουμε την ικανότητα να σεβόμαστε τον εαυτό μας (με αυτό που είναι) και τους άλλους με τις διαφορές τους.

➤ Πότε;

- Μετά από μερικούς μήνες επιμόρφωσης (αν είναι δυνατόν μετά από μια πρώτη εμπειρία μαθητείας).

➤ Πώς;

- Τοποθετείται ένα πλαίσιο για όλη τη διάρκεια της ακολουθίας (και εμφανίζεται):
- Όποιος μιλάει:
 - ° ξεκινά κάθε πρόταση με «εγώ»
 - ° δεν μπορεί να διακοπεί
 - ° δεν μπορεί να αμφισβητηθεί σε αυτό που λέει

Παρουσίαση της μεθοδολογίας :

➤ Εισαγωγή

Μια φανταστική ιστορία: ο δάσκαλος παρουσιάζει στην ομάδα ένα κλειστό κιβώτιο, στο οποίο υπάρχει ένα αυγό. Αυτό το αυγό θα ήταν άγνωστης προέλευσης. Οι ερευνητές σε όλο τον κόσμο αφού το ανέλυσαν δεν θα ήταν σε θέση να προσδιορίσουν εάν προήλθαν από ένα χερσαίο ζωντανό ον, από έναν άλλο πλανήτη κλπ. Το αυγό είναι απολύτως αδιαπέραστο σε κάθε μορφή εξετάσεων (υπερήχων, ακτινών Χ, ..) που θα μας έδιναν ενδείξεις για το τι είναι μέσα. Καμία υπόθεση δεν μπορούσε να επαληθευτεί ως προς την προέλευσή του, οπότε είναι αδύνατο να γνωρίζουμε τι θα βγει από αυτό το αυγό.

- **Οδηγίες που δόθηκαν στους μαθητές**
Σκεφτείτε λίγα λεπτά ξεχωριστά για το τι θα μπορούσαν να κάνουν με αυτό το κουτί. Θα το κατέστρεφαν; ή όχι; αν ναι, γιατί; αν όχι, τι θα κάνουν με αυτό;
- **Ομαδοποίηση**
Κάθε μαθητής εκφράζει την επιλογή που θα κάνει. Στον πίνακα, ο δάσκαλος παίρνει τα επιχειρήματα υπέρ / κατά της αποθήκευσης αυτού του αυγού (2 στήλες)
- **Επισημάνετε τις αξίες κάθε ατόμου**
ο δάσκαλος αναδιαμορφώνει, με βάση τις δύο στήλες> «η ζωή πάνω από όλα», «ο φόβος του άγνωστου, ο κίνδυνος για τον κίνδυνο για τους άλλους = προτεραιότητα», «επιστήμη εκ των προτέρων, πνευματική περιέργεια»
- **"Θεωρία"**
Ο δάσκαλος προσπαθεί να αναδείξει την έννοια των ατομικών κανόνων δεοντολογίας, το σύνολο των ηθικών αντιλήψεων που κάθε άτομο αναπτύσσει πάνω από τη ζωή του για να είναι σε θέση να τοποθετηθεί ο ίδιος στα διάφορα γεγονότα που συναντά.
Δίνει ορισμένες επιπλέον θεωρητικές εξηγήσεις για το τι είναι ηθική (+ συγκεκριμένα παραδείγματα) και στη συνέχεια εισάγει την έννοια της επαγγελματικής ηθικής:
- **Ερώτηση προς ολόκληρη την ομάδα**
Έχετε κάποιον από εσάς αντιμέτωπο με μια κατάσταση πρακτικής άσκησης, όταν έχει προκύψει ηθική ερώτηση;
Εάν ναι> ο μαθητής εξηγεί την κατάσταση και συζητείται στην ομάδα / σχολιασμός από τον καθηγητή
Αν όχι> εργάζονται άμεσα σε υποομάδες.
- **Εργασίες σε υποομάδες (2 ή 3 μαθητές ανά ομάδα)**
Ο δάσκαλος δίνει σε κάθε ομάδα ένα φύλλο με ένα παράδειγμα μιας κατάστασης όπου τα ζητήματα ηθικής μπορεί να προκύψουν στο έργο του φροντιστή / εκπαιδευτή (παράδειγμα: μια κυρία με μέτρια νοητική αναπηρία που ζει σε ένα ίδρυμα εκφράζει την ανάγκη να βιώσει τη σεξουαλικότητά της)
Οδηγίες: Διαβάστε αυτήν την κατάσταση, σκεφτείτε το και απαντήστε στην ακόλουθη ερώτηση με έναν αιτιολογημένο τρόπο: Πώς θα μπορούσε ο φροντιστής / εκπαιδευτικός να αντιδράσει σε τέτοιου είδους κατάσταση;
- **Ομαδοποίηση**
Ένας εκπρόσωπος από κάθε υποομάδα διαβάζει στην τάξη την κατάσταση που εργάστηκε και την πρόταση αντίδρασης του φροντιστή / εκπαιδευτή, ομαδική συζήτηση
Σεβαστείτε τις ιδέες όλων!
Ο καθηγητής συνοψίζει. σε κάθε περίπτωση, όλοι θα τοποθετηθούν σύμφωνα με:
 - σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
 - τις δικές του πεποιθήσεις, γνώσεις, δεξιότητες, ηθικούς κανόνες, ..
 - πρακτικούς περιορισμούς
- **Θεωρητικές συνεισφορές:**
 - Πώς να αντιδράτε σε μια κατάσταση που θέτει ερωτήματα (εσωτερική σύγκρουση μεταξύ "Τι θέλω να κάνω;" "Τι μπορώ να κάνω;" "Τι πρέπει να κάνω;")

- 1) να αναγνωρίσουμε ότι αντιμετωπίζουμε ένα πρόβλημα, ότι αντιμετωπίζουμε δυσκολίες
- 2) να μην φροντίζουμε μια κατάσταση που είναι πέρα από μας, να μην αναλάβουμε ευθύνες που δεν είναι δικές μας
- 3) μιλήστε για αυτό (παραδείγματα: επικοινωνήστε με τον κοινωνικό λειτουργό, συνάντηση ομάδας, ...), αναζητήστε παραπομπές σε άλλους επαγγελματίες, σε επιστημονικές μελέτες...

◦ Ετικέτες για το επάγγελμα του φροντιστή / εκπαιδευτή: το "καθήκον διακριτικότητας", το "επαγγελματικό απόρρητο"; Διάφορα έγγραφα αναφοράς:

- Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων
- Χάρτης δικαιωμάτων και ελευθεριών των εξαρτημένων ηλικιωμένων
- Διεθνής σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού
- Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης
- Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία